

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת ברכות

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאו' = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיך.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך

נא להעיר הערות

כל הזכויות שמורות

תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36

פעיה"ק ירושלים תובב"א

טל : 571-2016 (02)

פ"ה אין עומדין

גמ' ל: - לג.

רבי יהודה מתקשט בבגדיו לפני תפלה

מותר לקבדח טובא בתפילין [רש"י - עדות שאינו פורק עול]

{ וגילו ברעדה, שבירת כלי בהלולא; אסור שימלא שחוק בעוה"ז; יפטר מחבירו מתוך דבר הלכה; רק ארץ שגזר עליה אדה"ר לישוב נתישבה; כריעות והשתחויות דר"ע בתפלתו }
תפלה מתוך כובד ראש (רש"י - הכנעה) [עבדו את ה' ביראה], הלכה פסוקה, שמחה של מצוה (לרש"י - כגון דברי שבח ותנחומים)

יתפלל בבית שיש חלונות, ערב ובוקר וצהרים, שבח ואח"כ צרכיו

צרכיו בשומע תפלה, ואחר תפלתו אפי' כסדר וידוי של יו"כ

יכוין לבו, חיתוך שפתיו, לא יגביה קול, אסור בשכרות, אסור לישב בד"א של תפלה [תפלת חנה]

{ אגדתא דתפלת חנה, החושד חבירו צריך לפייסו ולברכו, שמואל הורה הלכה לפני עלי; חנה ואליהו ומשה הטיחו דברים כלפי מעלה; ודי זהב, מה יעשה הבן שלא יחטא; לך רד מגדולתך, משה - תלוי ב', תפסו משה להקב"ה - אין אני מניחך עד שתמחול ותסלח להם; ויחל משה וכו'; יסדר שבחו של הקב"ה ואח"כ יתפלל; גדולה תפלה ותענית; שערי דמעה לא ננעלו; משחרב ביהמ"ק נפסקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים }

מתענה בשבת ישב תענית לתענית

כהן שהרג אסור בנשיאת כפים

תפלתו נענה: מאריך בתפלה ולא עיין בה, יעסוק בתורה, יחזור ויתפלל

{ תורה, מעש"ט, תפלה, ד"א צריכין חיזוק; הקב"ה לכנסת ישראל - כל הכוכבים בראתי בשבילך ואת אמרת עזבתני ושכחתני?, גם אלה (עגל) תשכחנה ואנכי (סיני) לא אשכחך; חסידים הראשונים תורתם משתמרת ומלאכתן מתברכת }

ישהה שעה קודם ואחר תפלתו [אשרי יושבי ביתך, ישבו ישרים]

בשמו"ע אין משיבין למלכי ישראל; למלכי עכו"ם - אם אפשר יקצר ואל"ה מפסיק

אין מפסיקים לנחש; אבל יפסיק לעקרב, שור

{ אין ערוד ממית אלא החטא, אוי לו לערוד שפגע בו ר"ח בן דוסא }

רש"י לב:

יתפלל שדמעות תתקבל לפניו ית'

עיון תפלה - מצפה למילוי בקשתו לפי שהאריך (רש"י), כיוון (רש"י נה).

גמ' לג. - לד:

גבורות גשמים בתחית המתים [שקולה כתח"מ]

הבדלה - ת"ק - בחונן הדעת [היא חכמה, בברכת חול שהיא חול]
ר"ע - ברכה רביעית בפנ"ע

ר"א - בהודאה [כקידוש] (ר' יוחנן - להל' (מטיין\נראין\לכו"ע) ביו"ט יום א')

{ גדולה דעה, גדול מקדש, גדולה נקמה במילתה }

ר' יוחנן - מבדיל בתפלה, יבדיל בכוס (וי"ג - א"צ) [הענו קבעוה בתפלה והם אמרו]
וכן הל' [כקידוש]

תני ר' אחא אריכא - הבדלה או בתפלה או בכוס

רנב"י - המבדיל על הכוס, אח"כ יבדיל גם בתפלה [כ"ש דעיקר תקנת הבדלה בתפלה]

טעה בזו ובזו חוזר לראש (רש"י - לתפלה ולכוס)

רב ושמואל התקינו ותודיענו

משתקין: על קן ציפור יגיעו רחמיך [מטיל קנאה במעשה בראשית, מידותיו ית' גזרות],
על טוב יזכר שמך [מברך על הרעה], "מודים מודים",

לרש"י: פסוק של שמע ב"פ [כב' רשויות], תיבת שמע ב"פ מגונה [רש"י - כמתלוצץ]

{ סיימתינהו לכולהו שבחי דמרך; הכל בידי שמים חוץ מיר"ש; לגבי משה יראה מילתא זוטרתיא }

ש"ץ הממלא מקום מתחיל מתחלת הברכה שטעה ולא יסרב - וג' ראשונות ואחרונות כחד
לרב הונא - אמצעיות כחד, רב אסי - אין להן סדר, רב ששת לרש"י - יש סדר

ש"ץ לא יענה אמן לכהנים ולא ישא כפיו יחידי אא"כ בטוח שלא יטרוף דעתו

צרכיו רק באמצעיות

{ ר"א - כלום מאריך/מקצר יותר ממשא ? }

א"צ הזכרת שם החולה בתפלה

לא ישחה בסוף ובתחלת כל ברכה

ר' יהושע בן לוי:

ר"ש בן פזי - כה"ג שוחה בסוף כל ברכה, מלך תחלה וסוף כל ברכה

ר' יצחק בר נחמני - כה"ג תחלה, מלך - שוב אינו זוקף

קידה על אפים, כריעה על ברכיים, השתחואה - פישוט (אביי ורבא - מטין לצד בנפילת אפים)

לא יכרע בהודאה דהלל וברהמ"ז

טעה (באבות) סימן רע לו, לשולחיו

בדיעבד יכוין באבות

{ ר"ח בן דוסא - אם שגורה תפילתי בפי הוא מקובל; נביאים נתנבאו למשיא בתו לת"ח/ימות

המשיח/בעלי תשובה, אבל עין לא ראתה ת"ח/עוה"ב/צדיקים גמורים;

עין לא ראתה - יין המשומר, עדן; ר"ח בן דוסא כעבד לפני המלך וריב"ז כשר לפני המלך }

לא יתפלל בבקעה [רש"י - אימת המלך ושבירת לב רק במקום צניעות]

רש"י לד.

רב אסי - לרש"י - אומר ברכה שדלג במקום שנזכר, לרב ששת גומר ממנה והלאה